

IFRS Update

aneb informativní přehled o přijatých změnách v IFRS s účinností od 2015 a později

---

Libor Vašek

Komora certifikovaných účetních

Duben 2015

1. Novelizace s účinností pro rok 2015

=> výroční projekty zahrnující drobné novelizace existujících standardů

2. Novelizace s účinností pro rok 2016

=> IFRS 14 a řada novelizací existujících standardů

3. Novelizace s účinností pro období pozdější

=> IFRS 15 x IFRS 9

Novelizované IFRS s účinností pro rok 2015

	Vydání	Počátek účinnosti
Novelizace stávajících standardů s účinností pro rok 2015		
<i>Výroční zdokonalení IFRS 2011 – 2013</i>	prosinec 2013	1. 7. 2014
<i>Výroční zdokonalení IFRS 2010 – 2012</i>	prosinec 2013	1. 7. 2014
<i>IAS 19 Zaměstnanecké požitky</i>		
<i>Plán definovaných požitků: příspěvky zaměstnanců</i>	listopad 2013	1. 7. 2014

Výroční projekty

(i) Cyklus 2010 – 2012

⇒ projekt zahrnuje celkem 7 novelizací: IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 a IAS 38

(ii) Cyklus 2011 – 2013

⇒ projekt zahrnuje celkem 4 novelizace: IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 a IAS 40

⇒ Několik novelizací má prospektivní dopad, tj. bez dopadu na minulá období a nutnosti jejich přepracování

Výroční projekt zlepšení IFRS

Cyklus 2010 – 2012 – vybrané dvě novelizace

IFRS 3 Podnikové kombinace

- ⇒ vyjasnění klasifikace podmíněné protihodnoty
- ⇒ oceňování podmíněné protihodnoty založeno výhradně na ocenění FVPL
- ⇒ nepřímá novelizace IAS 39 – podmíněná protihodnota nabyvatele v podnikové kombinaci dle IFRS 3 je zahrnuta mezi finanční aktiva a závazky oceňované ve FVPL; stejný princip vložen do IFRS 9
- ⇒ nepřímá novelizace IAS 37 – vyloučení z rozsahu a odkaz na úpravu dle IFRS 3
- ⇒ účinnost prospektivní pro PK s datem akvizice k 1. 7. 2014 a později

IAS 24 Zveřejnění spřízněných stran

- ⇒ úprava definice spřízněných stran o *management entities* neboli právnické osoby, které působí v postavení klíčového vedení podniku
- ⇒ pokud k vedení podniku je najata manažerská společnost, účetní jednotka nezveřejní zaměstnanecké požitky směřující k vedení, ale zveřejní částku placenou za manažerské služby příslušné společnosti

Výroční projekt zlepšení IFRS

Cyklus 2011 – 2013 – vybraná jedna novelizace

IAS 40 Investice do nemovitostí

- ⇒ novelizací vložen do IAS 40 nový odstavec požadující úsudek (*judgement*), zdali pořízení investice do nemovitostí je (i) pořízením aktiva nebo (ii) pořízením skupiny aktiv nebo (iii) podnikovou kombinací v rozsahu IFRS 3, pokud předmět pořízení naplňuje definici „business“
- ⇒ IFRS 3 definuje „podnik“ jako „ucelený soubor činností a aktiv prováděných a řízených za účelem poskytování výnosu ve formě dividend, nižších nákladů nebo jiných ekonomických užitků přímo pro investory, vlastníky a jiné účastníky“
- ⇒ účinnost prospektivní na pořízení investic do nemovitostí od počátku účetního období, v němž je novelizace použita. Předchozí nákupy nesmí být upraveny s výjimkou individuálních nákupů, pokud má ÚJ k dispozici požadované informace.

Novelizované IFRS s účinností pro rok 2016

	Vydání	Počátek účinnosti
Novelizace stávajících standardů s účinností pro rok 2016		
<i>IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení x IAS 38 Nehmotná aktiva Vyjasnění akceptovatelných metod odpisování</i>	květen 2014	1. 1. 2016
<i>IFRS 11 Společná uspořádání Pořízení podílu ve spoluovládané operaci</i>	květen 2014	1. 1. 2016
<i>IAS 41 Zemědělství x IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení Zemědělství: Bearer Plants</i>	červen 2014	1. 1. 2016
<i>IAS 27 Separátní účetní závěrka Použití ekvivalenční metody v separátní účetní závěrce</i>	srpen 2014	1. 1. 2016
<i>IFRS 10 Konsolidovaná účetní závěrka x IAS 28 Investice do přidružených a společných podniků Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho PP nebo SP</i>	září 2014	1. 1. 2016
<i>Výroční zdokonalení IFRS 2012 – 2014 (novelizace čtyř standardů: IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 a IAS 34)</i>	září 2014	1. 1. 2016
<i>IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky Vyjasnění požadavků na zveřejnění</i>	prosinec 2014	1. 1. 2016
<i>IFRS 10 Konsolidovaná účetní závěrka x IAS 28 Investice do přidružených a společných podniků Investiční společnosti: Použití výjimky z konsolidace</i>	prosinec 2014	1. 1. 2016
Nový standard		
<i>IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts</i>	leden 2014	1. 1. 2016

Novelizace IAS 16 a IAS 38

Vyjasnění akceptovatelných metod odpisování

⇒ úzce specifikovaná novelizace IAS 16 *Pozemky, budovy a zařízení* a IAS 38 *Nehmotná aktiva*

*IAS 16.60: „The depreciation method used shall reflect the pattern in which the asset’s future economic benefits **are expected to be consumed by the entity.**“ => depreciation/amortisation method that reflects a pattern of generation economic benefits from the asset is not appropriate*

⇒ dlouhodobá aktiva nesmí být odpisována na bázi výnosové metody, neboť tento přístup se neshoduje s nastaveným principem odpisování => *maximální podpora a preference lineární metody odpisování*

⇒ pokud podnik používá k odpisování zrychlenou metodu, musí pracovat s informacemi o technickém a komerčním zastarání produktu nebo služby k obhájení jejího využití, přičemž očekávané snížení jednotkové prodejní ceny může být vzato jako indikace.

⇒ retrospektivní aplikace v souladu s IAS 8

Novelizace IAS 41 a IAS 16 *Zemědělství: Bearer Plants*

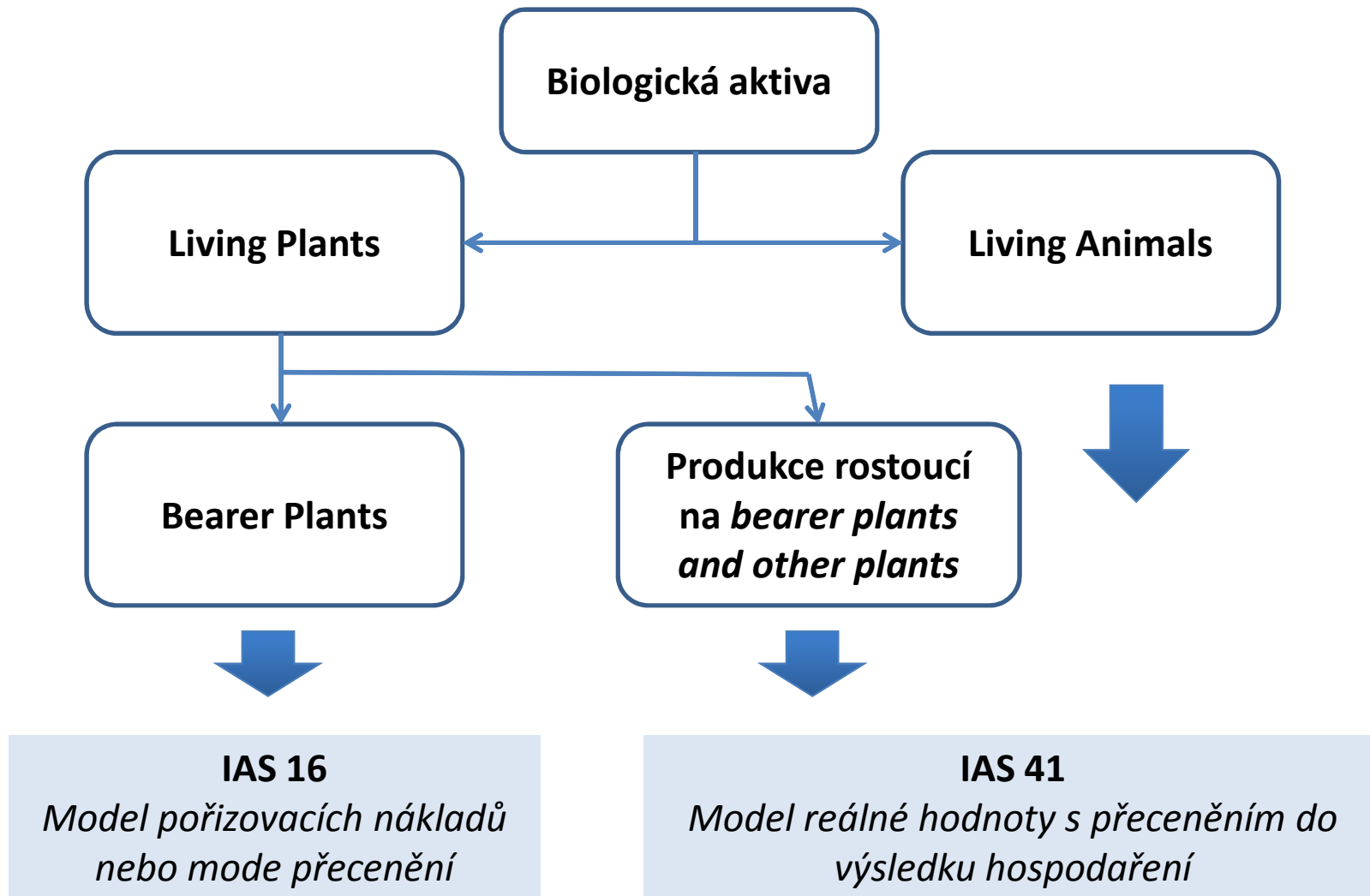

- ⇒ IAS 41 poskytuje odvětvová pravidla pro zemědělskou činnost a s ní spojená biologická aktiva, která se oceňují v reálné hodnotě snížené o náklady na prodej
- ⇒ Biologická aktiva lze rozdělit do dvou základních tříd:
  - (i) *Bearer biological assets* (např. vinná réva, olivovníky, kaučukovník, čajovníky, krávy na mléko)
  - (ii) *Consumable biological assets* (např. pšenice, hovězí dobytek, prasata na maso)
- ⇒ IAS 41 poskytuje stejná účetní pravidla pro oba typy biologických aktiv, ačkoliv způsob jejich využití je odlišný => *bearer biological assets* jsou v zemědělském odvětví obdobou výrobních zařízení a strojů, očekává se jejich použití po dobu delší než jeden rok, nejsou určeny primárně k prodeji a plodí / poskytují zemědělskou produkci => novelizace proto navrhuje je vyloučit z rozsahu IAS 41 a naopak začlenit do rozsahu IAS 16 a využívat nově model pořizovacích nákladů (*cost model*) nebo model přecenění (*revaluation model*) a přistoupit k odpisování
- ⇒ současně se upraví zachycení souvisejících dotací, protože dotace na pořízení aktiv:
  - v rozsahu IAS 16 jsou upraveny dle IAS 20, zatímco dotace k biologickým aktivům
  - v rozsahu IAS 41 mají vlastní úpravu v IAS 41

Novelizace IAS 41 a IAS 16

Zemědělství: *Bearer Plants*

Použití ekvivalenční metody v separátní účetní závěrce

- ⇒ IAS 27 upravuje ocenění investice v dceřiném podniku, přidruženém podniku nebo společném podniku při jejich vykázání v separátní účetní závěrce investora, přičemž aktuálně lze:
  - (i) ve výši pořizovacích nákladů (*at cost*) s vazbou na IAS 36 pro znehodnocení; nebo
  - (ii) v reálné hodnotě v souladu s IAS 39/IFRS 9, tj. s přeceněním do výsledku hospodaření, případně do ostatního úplného výsledku.
- ⇒ novelizace **rozšiřuje možnosti ocenění** (opětovně, neboť již dříve to bylo možné) **o ekvivalenční metodu**, jak je popisována v **IAS 28** => tj. není rozdíl mezi použitím ekvivalenční metody v individuální ÚZ a v ÚZ investora, který má majetkový podíl v přidruženém podniku
- ⇒ účinnost **retrospektivní** v souladu s IAS 8 => nutnost přepracovat srovnatelné období s jeho počátečními stavy

Ilustrace:

Požizovací cena 90% investice v dceřinném podniku je 1 000 MJ a vlastní kapitál dceřinného podniku je 3 200 MJ k 1.1. 2016, přičemž od data akvizice činí změna +2 400 MJ a za poslední rok +1 100 MJ. Společnost se rozhodne změnit metodu oceňování investice v individuální ÚZ s ohledem na přijatou novelizaci.

@ 1/1/2015: 90 % na VK od data akvizice $(2\,400 - 1\,100) \times 90\% = 1\,170$ MJ => Investice = 2 170 MJ

@ 31/12/2015: 90 % na VH 2015 je 990 MJ => Investice = 3 160 MJ

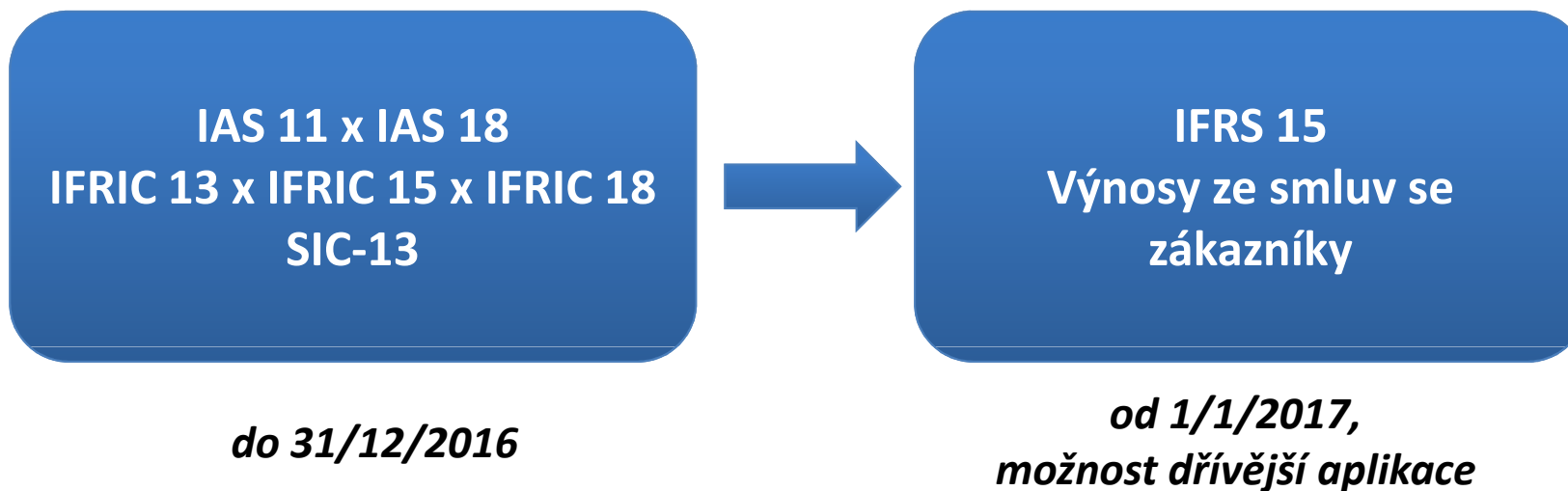
Novelizované IFRS s účinností pozdější než je 2016

	Vydání	Počátek účinnosti
Nový standard		
<i>IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky</i>	květen 2014	1. 1. 2017
<i>IFRS 9 Finanční nástroje</i>	červenec 2014	1. 1. 2018

IFRS 9 prozatím nelze použít společnostmi, které podléhají IFRS v podobě schválené EU, neboť musí finální standard musí projít schvalovacím procesem. Ten byl doposud odložen a termín jeho průběhu a dokončení bude teprve určen.

Výnosy ze smluv se zákazníky

⇒ vydán na konci května 2014 pod názvem *Revenue from Contracts with Customers*

⇒ => => **Změna v myšlení a uvažování** => => =>

⇒ dle harmonogramu EFRAG, schválení pro použití v EU očekáváno ve 3Q 2015

⇒ vytvořena současně *Transition Resource Group*, která by měla po omezenou dobu pomáhat identifikovat a diskutovat otázky spojené s implementací IFRS 15

Implementace nových pravidel a praktické aspekty

---

1. **Přehodnotit všechny kontrakty se zákazníky** => zjistit, zdali uzavřené (či uzavírané) kontrakty obsahují specifické podmínky; smlouvy musí být přehodnoceny individuálně, zdali jejich účetní zachycení bude ovlivněno přijetím IFRS 15 (IT, real-estate, SW spol.)
2. **Změna účetního systému** => možný dopad na celý informační systém, s čím lze očekávat zvýšené náklady
3. **Přepočítat smlouvy a jejich dopad** => v režimu zvoleného přístupu přechodu na IFRS 15 => buď plná retrospektivní aplikace nebo prospektivní aplikace => možný duální souběh evidence (systémů)

Praktické aspekty

- ⇒ IFRS 15 je výrazně odlišný od svých předchůdců a lze očekávat podstatné rozdíly v použití v závislosti na odvětví podniku; standard obsahuje výrazně více příkladů, účetních postupů
- ⇒ IFRS 15 zvyšuje požadavky na zveřejnění informací, přičemž stupeň zveřejnění bude mezi podniky různý => auditoři musí zajistit, aby zveřejnění bylo dostatečné (úzká spolupráce s klienty, aby byla zajištěna účetní závěrka prezentující věrně finanční záležitosti podniku)
- ⇒ podniky si musí uvědomovat IFRS 15 co nejdříve a učinit analýzu očekávaného dopadu
- ⇒ IFRS 15 očekává odhady činěné vedením podniku, které musí být pečlivě zváženy auditory (např. proměnlivé protihodnoty)
- ⇒ podniky musí očekávat zvýšené náklady spojené s použitím IFRS 15 (školení zaměstnanců, přenastavení (nový) IS, zajištění dodatečného zveřejnění)

IFRS 15

Současnost vs. budoucnost

IAS 11 & IAS 18

Různé modely:
Smlouvy o zhotovení
Prodej zboží
Poskytování služeb

Převod rizik a odměn
(risks and rewards)

Omezená návod:
Vícesložková plnění
Variabilní odměny
Licence

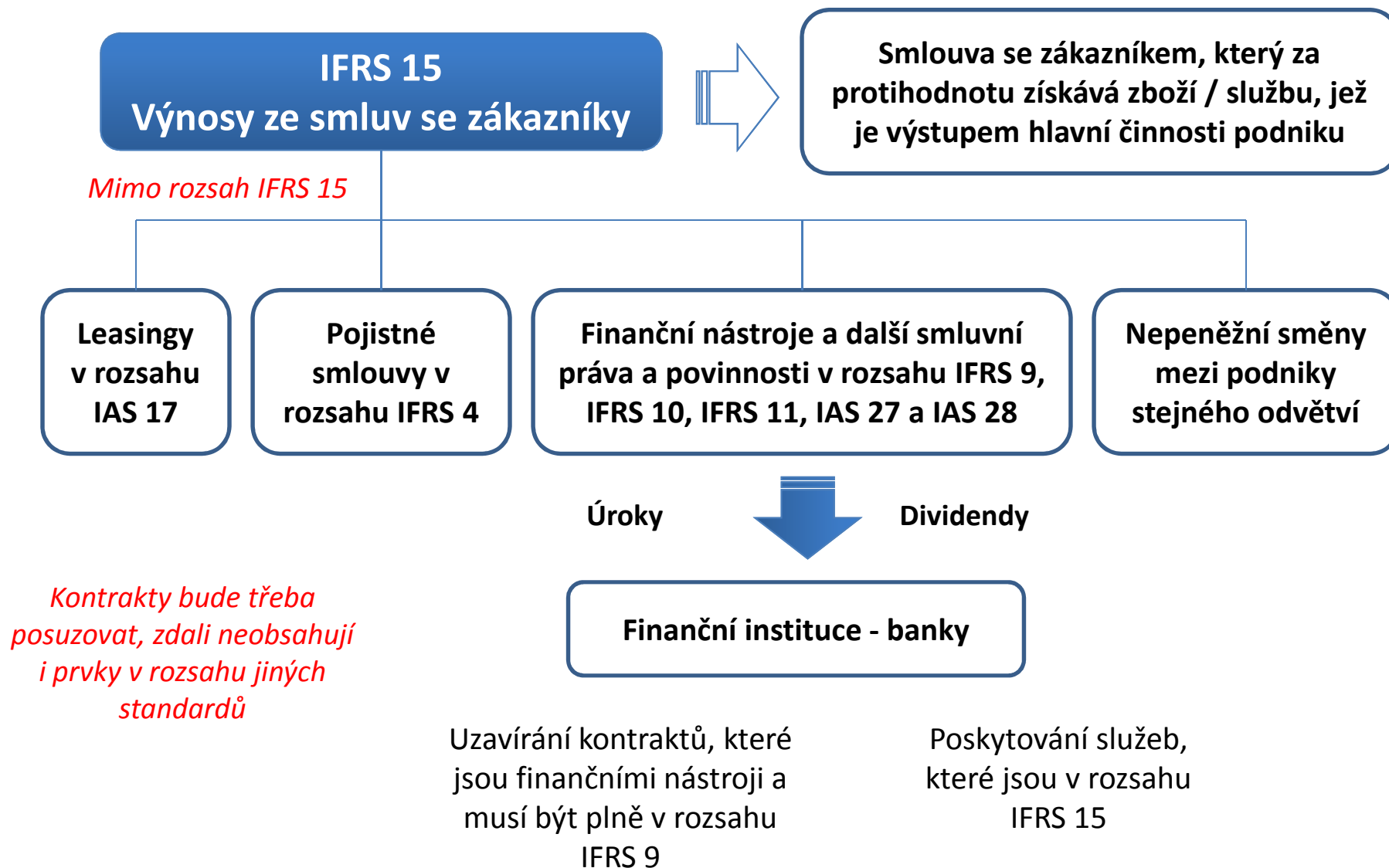
IFRS 15

Jeden model
zachycení výnosů:
průběžně nebo hned

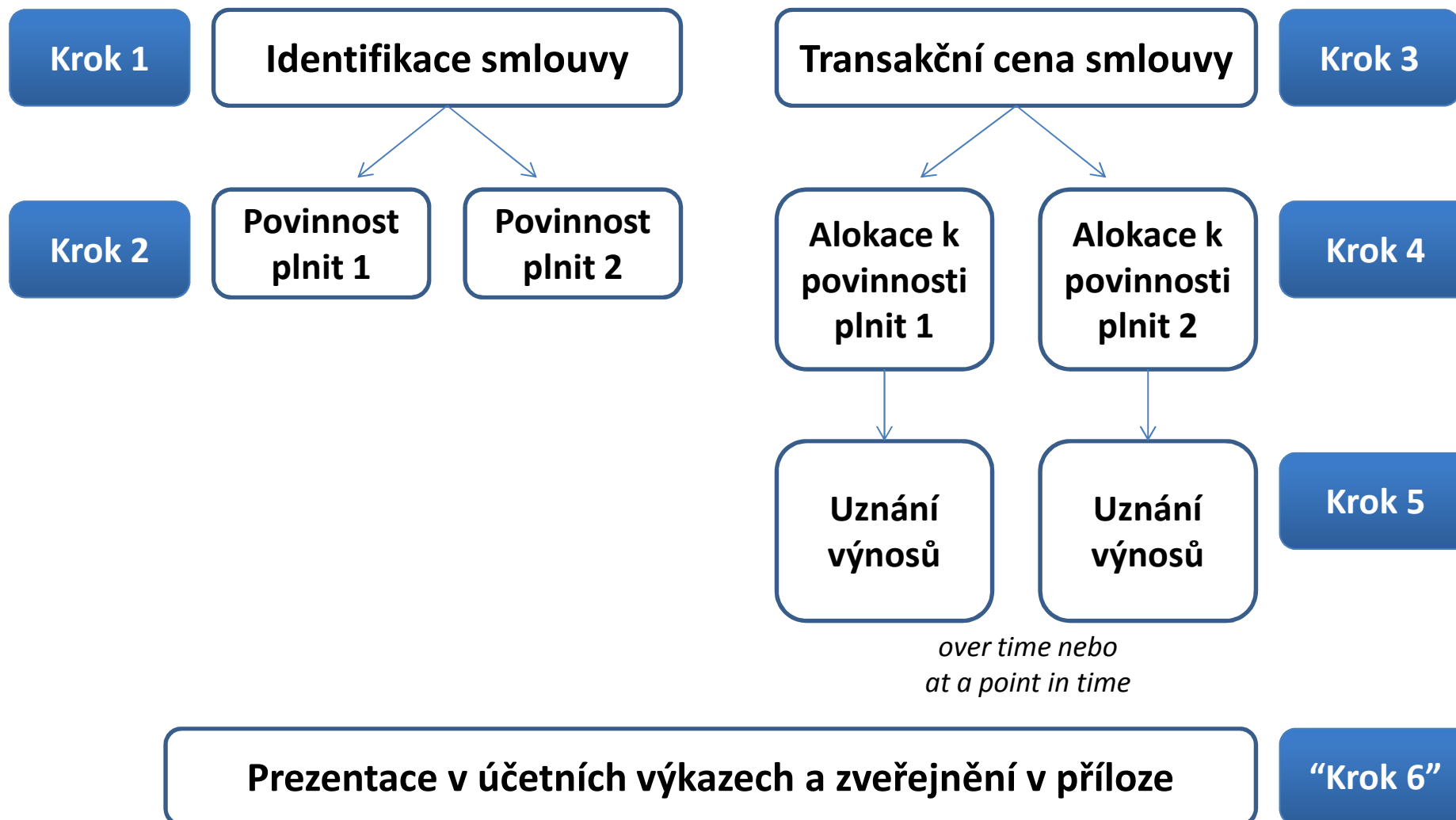
Převod ovládání
(control)

Detailní návody a
stanovené postupy pro
řadu situací

Rozsah a mimo rozsah

Ilustrace smlouvy zákazníkem v 5 stupňovém modelu

Identifikace smlouvy se zákazníkem

Revenue je výnos z běžných činností (*ordinary activities*) podniku.

Smlouva je ujednání mezi dvěma a více stranami (podnikem a zákazníkem), které zakládá vynutitelná práva a povinnosti a pro její identifikaci musí být naplněna tato kritéria:

- smlouva má komerční podstatu; a
- je pravděpodobné, že podnik získá protihodnotu, k níž je ze smlouvy oprávněn a zákazník zavázán.

Zákazník (*Customer*) je protistrana, která získává za úplatu zboží / službu, které jsou výsledkem běžné činnosti podniku. *Nově definován v IFRS 15, což může mít dopad na posouzení, zdali transakce je či není v rozsahu IFRS 15.*

Unit of account => každá individuální smlouva (*contract by contract approach*); existují pravidla, kdy lze smlouvy agregovat a uvažovat *portfolio approach*

Modifikace smluv => nová pravidla upravující zachycení změn v existujících smlouvách (změna rozsahu nebo změna ceny, případné obojího), tj. mění se práva a povinnosti zúčastněných. Musí být schválena účastníky existující smlouvy.

Identifikace závazků plnit

Závazek plnit (*Performance obligation; PO*) je příslib ve smlouvě se zákazníkem převést:

- zboží/výrobek nebo službu, která je zřetelně oddělitelná; nebo
- sérii zřetelně odděleného zboží/výrobků nebo služeb, které jsou ve své podstatě stejné nebo které mají stejný způsob převodu.

⇒ explicitně uvedený ve smlouvě, ale i implicitně existující z běžných obchodních praktik, zveřejněných politik chování apod. => mohou být písemně i ústně vyjádřeny

⇒ závazek plnit nezahrnuje činnosti nutné k naplnění kontraktu, např. administrativní založení kontraktu => tzv. *costs of fulfilling a contract*

⇒ identifikace má zásadní vliv na ocenění a okamžik účtování výnosů a na počátku smlouvy musí být stanoveno, zdali budou povinnosti plněny během času nebo k určitému časovému okamžiku

⇒ pokud je oddělitelné zboží a služby účtováno do výnosů ve stejný okamžik, není nutné je oddělovat

⇒ IFRS 15 obsahuje ilustrace a bližší výklad pro vícenásobné dodávky (IT, stavebnictví) nebo nevratné počáteční poplatky (členské klubové poplatky, aktivační poplatky)

Určení transakční ceny

Transakční cena = částka protihodnoty, kterou podnik očekává, že získá výměnou za zboží/výrobky nebo služby (mimo částky, které jsou vybrány ve prospěch třetích stran – DPH, podnik v postavení agenta). Faktory ovlivňující výši transakční ceny:

- proměnlivá protihodnota (např. refund policy, objemová sleva)
  - nepeněžní protihodnota
  - protihodnota splatná zákazníkovi (např. voucher, slevové kupóny)
  - podstatné financování => pokud podnik nebo zákazník získává podstatnou výhodu z financování (úprava o časovou hodnotu není nutná z praktických důvodů, je-li období mezi transakcí a platbou jeden rok a méně)
- ⇒ **předpoklad určení transakční ceny** => plnění bude za podmínek existující smlouvy a smlouva nebude zrušena, obnovena nebo modifikována

Proměnlivá protihodnota

- odhad protihodnoty za použití očekávané hodnoty (*expected value*) nebo nejpravděpodobnější částky (*most likely amount*) => konzistentně po celou smlouvu
- odhad zahrnutý v transakční ceně je pouze v rozsahu, u něhož **není vysoce pravděpodobné podstatné navrácení výnosu**, když dojde k rozřešení nejistoty => uznání minimální částky, která je vysoce pravděpodobná, a přehodnocení na konci každého účetního období
- faktory, které musí být posouzeny při posuzování pravděpodobnosti a výše návratu výnosu (částka mimo vliv podniku, zkušenost s podobnými kontrakty, délka období)

Alokace transakční ceny a splnění závazku

Transakční cena musí být alokována na všechny závazky plnit, které byly u smlouvy se zákazníkem identifikovány => částka, kterou podnik očekává při splnění identifikovaného závazku plnit

Alokace **na bázi běžných prodejních cen** (*stand-alone selling prices*) => na počátku smlouvy musí být učeny ceny všech závazků plnit (*observable prices*)

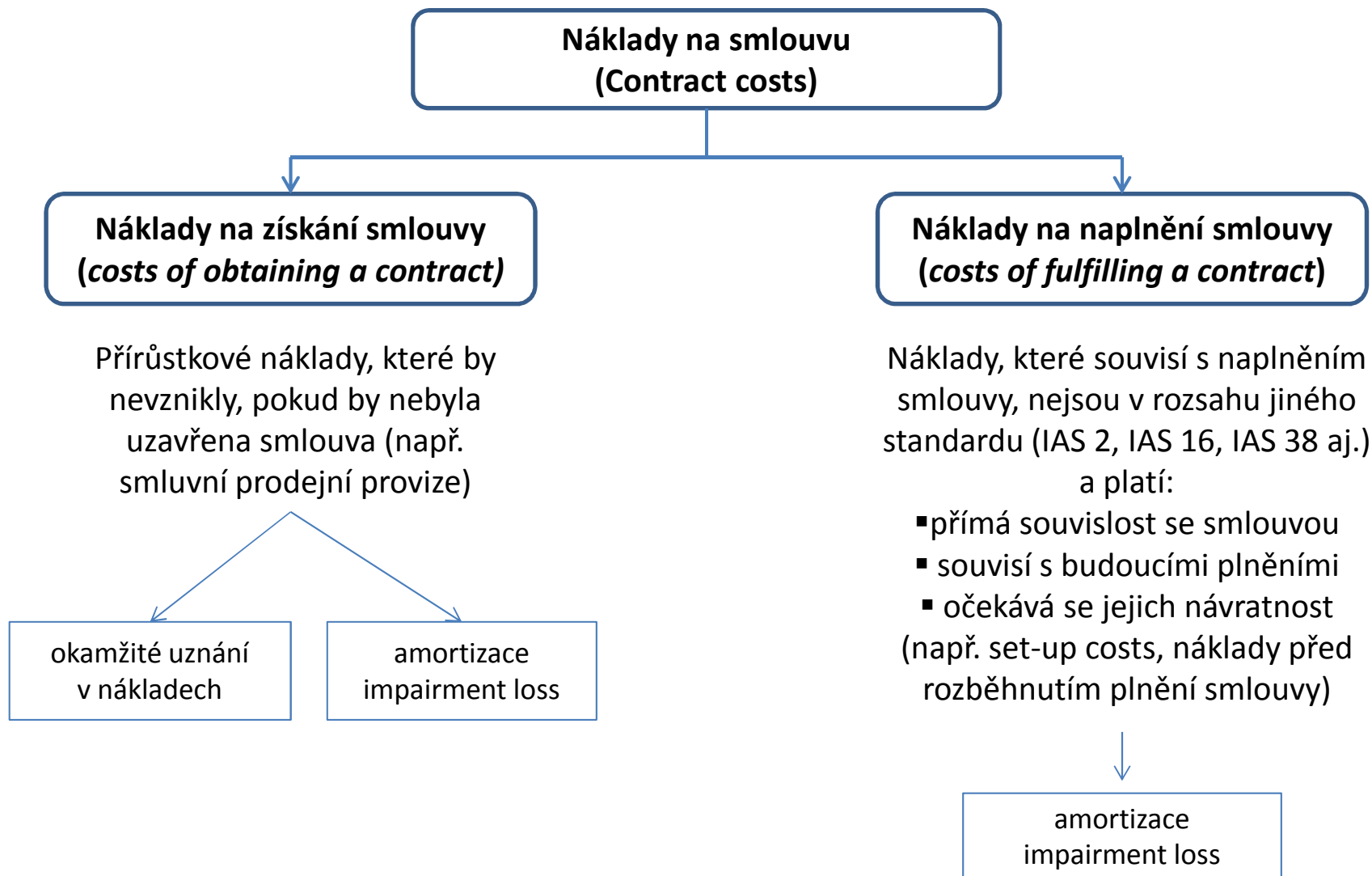
Slevy musí být alokovány proporčně na všechny povinnosti plnit, ledaže lze identifikovat přímou souvislost s jednou nebo více povinnostmi.

Závazek plnit (*performance obligation*) je splněn převodem zboží/výrobku, poskytnutím služby, přičemž:

1. **Závazky splněné během období (*over time*)** => uznání výnosu během období, pokud je naplněna alespoň jedna ze specifických podmínek:
  - i. zákazník získává a spotřebovává benefity plnění průběžně – opakované služby
  - ii. zákazník kontroluje aktivum, které je tvořeno nebo rozšiřováno – stavba na pozemku zákazníka
  - iii. není tvořeno aktivum s alternativním využitím pro podnik a podnik má právo platby za práci vykonanou k datu
2. **závazky splněné k danému okamžiku (*at point in time*)** => jednorázové uznání výnosu při převodu ovládnutí aktiva na zákazníka (v IFRS 15 indikátory); ve všech ostatních případech, kdy není naplněna žádná podmínka pro *over time*

Zboží i služby jsou dle IFRS 15 aktiva a k převodu aktiv dochází tehdy, když zákazník získává kontrolu nad aktivem.

Náklady na smlouvu (*Contract Costs*)

Náklady na smlouvu - ilustrace

Náklady na získání smlouvy a naplnění smlouvy

Podnik – datové centrum – uzavřel s novým klientem pětiletou smlouvu upravující správu dat. Smlouvu dat lze následně prodlužovat o další období, vždy o délce jednoho roku. Průměrná délka vztahu společnosti a zákazníka je sedm let.

Podnik hradí svým zaměstnancům 10 000 MJ provizi, pokud podepíše s nějakým klientem smlouvu,

Před vlastním plněním a poskytováním služeb je nutné vyřešit několik technických záležitostí – návrh a IT správu dat, migraci dat, testování funkčnosti, nákup nutného zařízení apod. Ve vztahu k novému klientovi společnosti vznikly tyto náklady“

- vytvoření datového centra pro klienta 210 000 MJ
- hardware a software 5 000 MJ
- migrace a testování dat 100 000 MJ

Za účelem plnění služeb z dané smlouvy přijme společnost dva nové zaměstnance (5 000 MJ měsíčně).

Náklady na získání smlouvy

Provize 10 000 MJ hrazená zaměstnancům při podpisu => zachycení jako *contract assets* a amortizace po dobu sedmi let, které jsou odhadem celkové délky kontraktu.

Náklady na naplnění smlouvy

HW a SW jsou náklady v rozsahu IAS 16, resp. IAS 38

Vytvoření datového centra, migrace a testování dat se zachytí jako *contract assets* s amortizací po dobu sedmi let.

Prezentace smluv se zákazníky v účetních výkazech

Aktiva
Receivables
Contract assets

Závazky
Contract liabilities

1. **Receivable** => pohledávka vyjadřující právo podniku na protihodnotu za již převedené zboží/výrobek nebo poskytnutou službu, na jejíž existenci má vliv pouze průběh času a žádná jiná podmínka (charakter běžné obchodní pohledávky s odloženou splatností v čase)
  2. **Contract asset** => právo podniku na protihodnotu, kterou má dle smlouvy obdržet za zboží/výrobek nebo službu, které byly zákazníkovi již převedeny, resp. poskytnuty, pokud takové právo je podmíněno na něčem jiném než je jen průběh času (např. budoucí výkonnost podniku)
  3. **Contract liability** => závazek podniku převést zboží/výrobek nebo poskytnout službu zákazníkovi v situaci, když již za tyto položky podnik obdržel protihodnotu od zákazníka (případně je daná částka splatná) (obdobu položek jako jsou výnosy příštích období, přijaté zálohy)
- ⇒ všechny položky musí být ve výkazu finanční situace prezentovány odděleně, lze používat alternativní popisy a názvy položek, musí však být zřejmé rozlišení mezi položkami na straně aktiv

Zveřejnění informací ze smluv se zákazníky

Informace o smlouvách se zákazníky

- výnosy ze smluv uznané ve výsledovce, pokud nejsou separátně prezentovány
- ztráta ze znehodnocení pohledávek nebo *contract assets* samostatně od ostatních ztrát ze snížení hodnoty aktiv
- počáteční a konečný zůstatek pohledávek, *contract assets* a *contract liabilities*, výnosy uznané ve výsledovce, které byly na počátku období součástí *contract liabilities* (=> *reconciliation*)
- vysvětlení podstatných změn zůstatků *contract assets* a *contract liabilities*
- informace a zůstatky k nákladům na smlouvy – metoda amortizace, konečné zůstatky dle kategorií, částka zúčtovaná jako amortizace nebo snížení hodnoty do výsledku

Povinnosti plnit a zbývající povinnosti plnit

- obecný popis, kdy dochází ke splnění povinností vyplývajících ze smluv (tj. Podmínky smluv) a související platební podmínky
- refundace, vratky, záruky aj. Závazky, které podniku vznikají ze smluv
- souhrnná částka transakční ceny alokovaná na zbývající povinnosti plnit
- vysvětlení, kdy částky budou uznány jako výnosy ve výsledku

Mezitímní účetní závěrky

- disagregace výnosů => např. Dle typu zboží nebo služeb, zeměpisného rozsahu, typu zákazníka, typu smlouvy, délky smlouvy, typu prodejního kanálu nebo způsobu uznávání výnosů aj.
- všeobecné principy a požadavky pro mezitímní účetní závěrky

Plná retrospektivní aplikace (dle IAS 18)

⇒ účinnost IFRS 15 od 1.1.2017, ale zpětná aplikace od 1.1.2016 , tj. Přepočítání starších smluv, které přecházejí do roku 2016 a vydefinování kumulovaného dopadu na počátek roku 2016

Praktické úlevy:

⇒ dokončené smlouvy nemusí – počátek a konec v jednom ročním účetním období – nemusí být přepracovány, tj. bez úprav mezitímní účetní výkazy

⇒ dokončené smlouvy s proměnlivou protihodnotou – lze použít transakční cenu dne dokončení smlouvy bez nutnosti činit odhad částky proměnlivé protihodnoty pro srovnatelná období

⇒ pro všechna období předcházející datu prvotní aplikace (1/1/2017) nemusí být zveřejněna část transakční ceny alokovaná na zbývající povinnosti plnit vč. objasnění, kdy podnik očekává zúčtování do výnosů

Prospektivní aplikace

⇒ použití IFRS 15 od 1.1.2017 bez přepracování roku 2016, tj. Vyčíslení kumulovaného dopadu na počátek roku 2017 => úprava nerozdělených výsledků a případně ostatních složek vlastního kapitálu

⇒ IFRS 15 se aplikuje retrospektivně pouze na kontrakty, které nebyly ukončeny k 1/1/2017

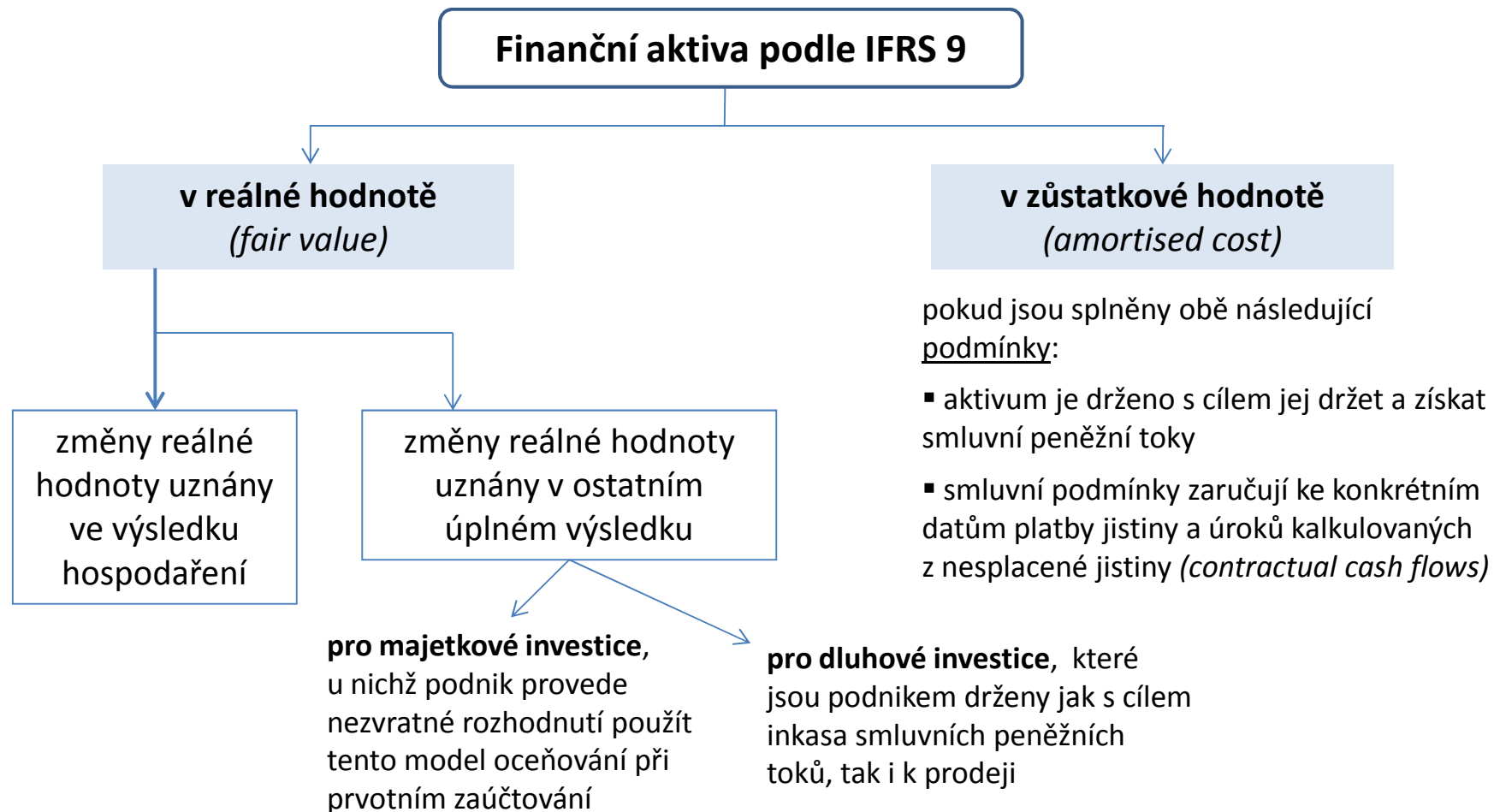
⇒ dodatečné zveřejnění => částky a řádky účetních výkazů běžného období, které by byly ovlivněny, pokud se aplikovaly ještě nahrazená pravidla, tj. IAS 11, IAS 18 a související interpretace

- ⇒ finální verze IFRS 9 vydána 5 let od ukončení první fáze a účinnost až za 3 roky, přesto obecný názor, že v řadě oblastí je IFRS 9 lepší, vhodnější a lze očekávat dobrovolné dřívější přijímání (?)

Hlavní změny

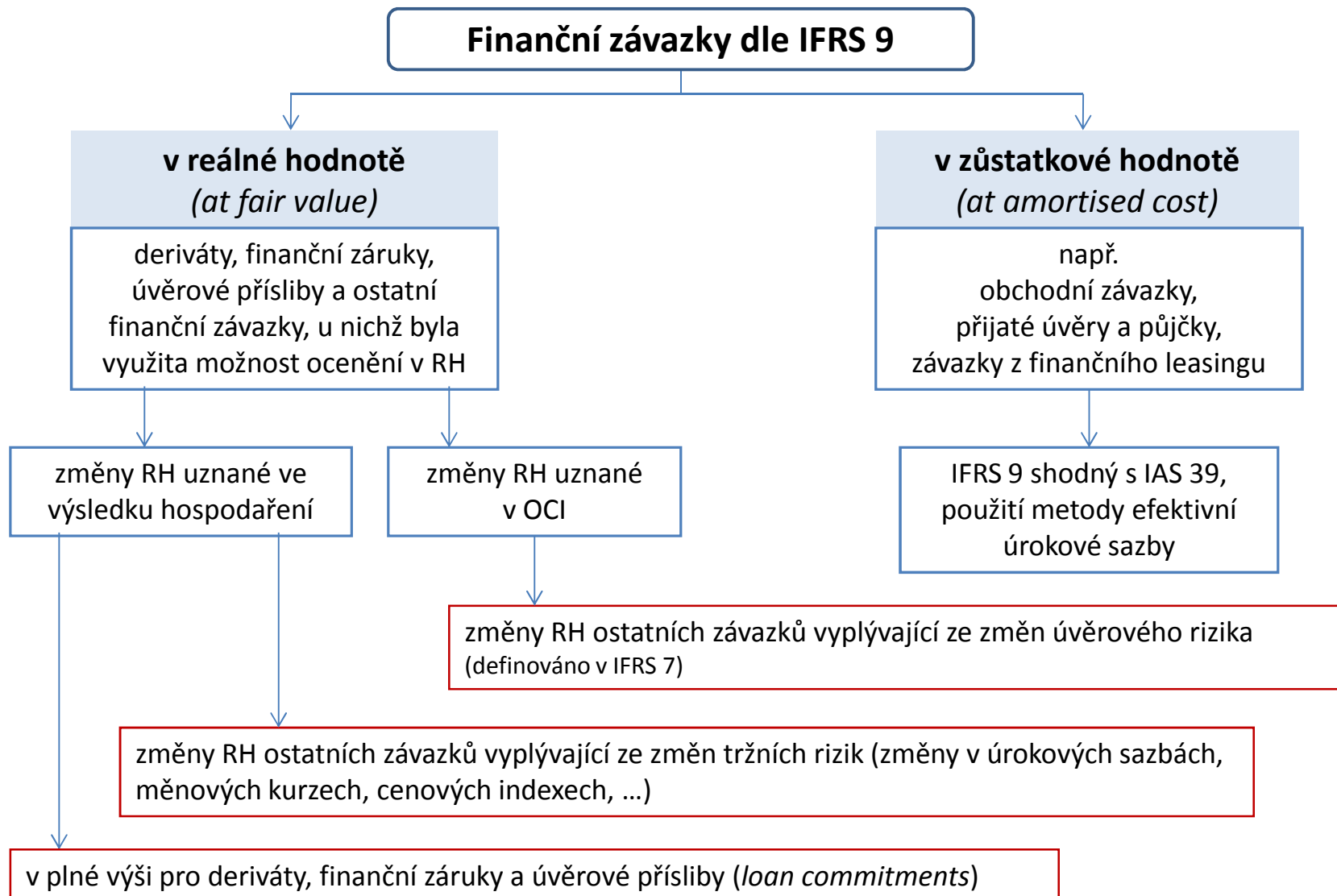
- ⇒ **Klasifikace a oceňování finančních aktiv** (dluhových nástrojů) závislé na posouzení business modelu účetní jednotky a jeho cílech při řízení finančních aktiv a na charakteristice smluvních peněžních toků finančních aktiv.
- ⇒ **Majetkové nástroje oceňovány reálnou hodnotou** do výsledku hospodaření, případně do ostatního úplného výsledku (OCI) (volba dobrovolná, ale nevratná), avšak bez následné recyklace a včetně impairmentu účtovaného OCI.
- ⇒ **Zrušena nutnost oddělování vložených derivátů**, jsou-li hostitelskými nástroji finanční aktiva. Oddělování vložených derivátů ponecháno pouze u finančních závazků.
- ⇒ Znehodnocení aktiv v režimu **modelu očekávaných ztrát**.
- ⇒ Nová pravidla pro zajišťovací účetnictví odpovídající přesněji způsobu řízení rizik.

Klasifikace a vyplývající oceňování finančních aktiv

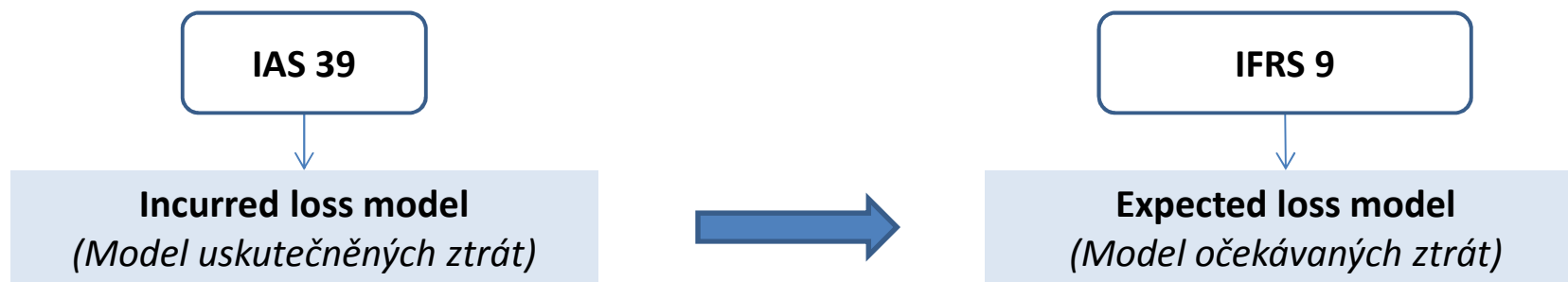
- Klasifikace vychází z obchodního modelu řízení finančních aktiv (*business model for managing the FA*)
- Základní účetní řešení je ocenění v reálné hodnotě s přeceněním do výsledku hospodaření.

Klasifikace finančních závazků

Přístup ke znehodnocení finančních aktiv

IFRS 9 mění přístup ke snižování hodnoty finančních aktiv (tzv. impairment) => týká se finančních aktiv oceňovaných v zůstatkové ceně (např. poskytnuté půjčky, obchodní pohledávky), dluhových nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou s přeceněním do ostatního úplného výsledku, taktéž úvěrových příslibů, finančních záruk.

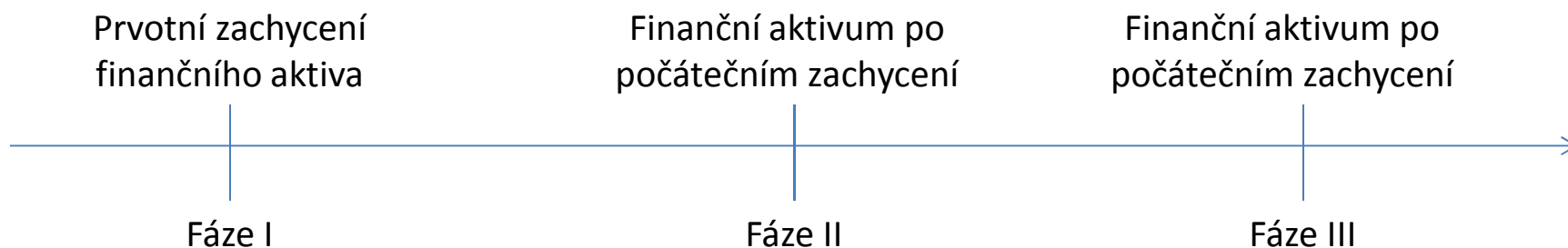
Model *a priori* předpokládá, že všechny půjčky (pohledávky) budou splaceny.

Pochybnosti o splacení a o návratnosti nastávají až v okamžiku, kdy je identifikován důkaz narušující pozitivní očekávání (jde o tzv. „*loss event*“ nebo „*trigger event*“). Pouze v takovém případě je ocenění půjčky sníženo na nižší hodnotu a ve výsledku zachycena ztráta ze snížení hodnoty (a de facto promítnut dopad úvěrového rizika).

Model požaduje, aby očekávané ztráty byly uznány v průběhu života půjčky (pohledávky) oceňované v zůstatkové hodnotě, nikoliv až po identifikaci ztrátové události (*loss event*).

Model odstraňuje časový nesoulad (*mismatch*), kdy nyní dochází k prvotnímu uznání úrokových výnosů (vč. částek určených na krytí očekávaných ztrát), zatímco ztráta ze snížení hodnoty je uznána až poté, co došlo ke ztrátové události.

Rozšířené požadavky na zveřejnění by měli poskytnout investorům dostatečné porozumění odhadů ztrát, které jsou průběžně uznávány.

Změna úvěrové bonity po počátečním zachycení

Performing FA

- zachycení 12 měsíční očekávané úvěrové ztráty
- efektivní úrok na hrubou účetní hodnotu

Underperforming FA

- (aktiva s významným růstem úvěrového rizika po počáteční zachycení)
- zachycení celkové očekávané úvěrové ztráty
  - efektivní úrok na hrubou účetní hodnotu

Non-performing FA

- (aktiva v úvěrovém selhání)
- zachycení celkové očekávané úvěrové ztráty
  - efektivní úrok na naběhlou hodnotu

Portfóliový přístup

Individualizovaný přístup

Model očekávaných ztrát

Informace, které třeba zohlednit při posouzení zvýšení úvěrového rizika

Změny úvěrového ratingu, provozních výsledků, businessu, vedení, externích tržních ukazatelů, interních cenových ukazatelů => vyvratitelná domněnka 30 dnů po splatnosti

Očekávané úvěrové ztráty

⇒ pravděpodobnostně vážený odhad rozdílu po dobu zbytkové životnosti finančního aktiva

$$\begin{array}{ccc} \boxed{\text{současná hodnota peněžních toků dle smlouvy}} & \times & \boxed{\text{současná hodnota peněžních toků, jejichž inkaso podnik očekává}} \end{array}$$

⇒ peněžní toky (jistina a úroky) diskontovány původní efektivní úrokovou sazbou

⇒ vážený průměr úvěrových ztrát musí uvažovat minimálně dva scénáře – dojde / nedojde k úvěrovému selhání

Obchodní pohledávky (krátkodobá aktiva) bez významného prvku financování

⇒ nemusí počítat 12 měsíční očekávané úvěrové selhání a nemusí posuzovat, zdali došlo k významnému zvýšení úvěrového rizika

⇒ zachytí se rovnou celkové očekávané úvěrové ztráty => vyplývají ze všech reálných událostí selhání po dobu životnosti finančního nástroje

⇒ *provision matrix*

Zveřejněné návrhy novelizací IFRS

	Vydání Exposure Draft	Očekávané vydání IFRS / účinnost
Navrhované novelizace stávajících IFRS		
<i>IAS 12 Daně ze zisku</i>		
<i>Uznání odložené daňové pohledávky u nerealizovaných ztrát</i>	srpen 2014	???
<i>IFRS 13 Oceňování reálnou hodnotou</i>		
<i>Zúčtovací jednotka (unit of account)</i>	září 2014	???
<i>IFRS 2 Úhrady vázané na akcie</i>		
<i>Vyjasnění klasifikace a oceňování transakcí spojených s úhradami vázanými na akcie</i>	listopad 2014	???
<i>Projekt ke zveřejňování informací v účetních závěrkách</i>		
<i>Novelizace IAS 7: Sesouhlasení závazků z financování</i>	prosinec 2014	???
Nový standard/interpretace		
<i>IFRS Leasing – Re-ED</i>	květen 2013	2. pol. 2015
<i>IFRS Pojistné kontrakty – Re-ED</i>	červen 2013	???
<i>IFRS for SMEs (Comprehensive review)</i>		2Q 2015

Diskutovaná novelizace

Novelizace IAS 7: Sesouhlasení závazků z financování

Zveřejnění: prosinec 2014 => Očekávané přijetí: 2015

- ⇒ cíl: identifikovat informace, které požadují uživatelé účetní závěrky v souvislosti s vykazování dluhu
- ⇒ v současnosti v IAS 1 požadavky na zveřejnění informací o řízení kapitálu
- ⇒ dnes IFRS nepožadují tabulku sesouhlasení celkového dluhu, vysvětlení rozdílů mezi počátečním a konečným stavem dluhů => diskuse, zdali by měla být
- ⇒ IASB prováděla studii mezi investory počátkem roku 2014, aby zjistila, jak pracují s informacemi o dluzích a proč by případně informace získané ze sesouhlasení byly užitečné

Děkuji za pozornost

Libor Vašek

 @LiborVasek

libor.vasek@lvc.cz

LVC, s.r.o.

Komora certifikovaných účetních

Katedra finančního účetnictví a auditingu VŠE v Praze